

Klagenemnda for tilskudd
til kulturarrangementer

Avgjørelse fra Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer 28. februar 2023

Sak: 2022/1561
Klager: Experience Lyd DA

Klagenemndas sammensetning:

Nemndsmedlemmene Kiran Aziz, Anne Margrete Fiskvik og Morten Thuve

1 Sakens bakgrunn

- (1) Experience Lyd DA (heretter «klager») søkte den 30. april 2022 om kompensasjon som underleverandør i forbindelse med avlysningen av arrangementene «Femundløpet» og «Rørosmartnan», planlagt gjennomført henholdsvis 2. til 7. februar 2022 og 15. til 19. februar 2022. Klager søkte om kompensasjon for tapte inntekter på kroner 63 861 etter forskrift 8. mars 2022 nr. 345 om midlertidig kompensasjonsordning for avlyste, stengte eller nedskalerte kulturarrangement i perioden 1. november 2021 til 28. februar 2022 som følge av covid-19-utbruddet (heretter «forskriften»).
- (2) I søknaden er arrangementene oppgitt som «*annet arrangement som i hovedsak formidler et kulturelt eller kunstnerisk innhold*». Arrangementet «Femundløpet» er et hundeløp, der klager har levert teknisk utstyr innen lyd og lys til seremonier og start/målområde. Arrangementet «Rørosmartnan» var i søknaden fordelt på to delarrangementer, der den ene var konserter som skulle vært gjennomført på Bergstadens hotell i Røros, og den andre var en martna/folkefest i Røros by.
- (3) Lotteri- og stiftelsestilsynet avslo søknaden 25. mai 2022, med den begrunnelse at arrangementene ikke var «*kulturarrangementer*», jf. forskriften § 4. Tilsynet viste til at arrangementet «Femundløpet» er et idrettsarrangement, og derfor ikke et kulturarrangement. Tilsynet viste videre til at «Rørosmartnan» var et arrangement med vekt på salg fra ulike boder hvor det selges varer innen forskjellige kategorier. Selv om det var et innslag av musikk vurderte tilsynet at dette ikke var hoveddelen av arrangementet.
- (4) Klager påklaget vedtaket 14. juni 2022. Klager har ikke påklaget den delen av vedtaket som omhandler «Femundløpet». Klager har anført at «Rørosmartnan» er det største kulturarrangementet som har blitt arrangert i Røros i løpet av et kalenderår. Det er vist til at arrangementet kombinerer folkeliv, handel, kultur og tradisjoner på en måte man ikke kan oppleve noe annet sted. I løpet av fem dager avholdes det 300 kulturarrangementer på en liten plass med omtrent 5500 innbyggere. Alle uteplasser, serveringssteder, idrettshallen, kulturhuset, kirken og andre plasser som kan romme en

konsert har dette i løpet av arrangementet. Konsertene foregår fra tidlig formiddag til sent på natt. Klager har hatt teknisk leveranse flere av dagene, og på ulike lokasjoner i løpet av arrangementet.

- (5) Lotteri- og stiftelsestilsynet vurderte klagen, men konkluderte med at den ikke ga grunnlag for å endre eller oppheve vedtaket, jf. lov om behandlingsmåten i forvaltningssaker datert 10. februar 1967 (forvaltningsloven) § 33. Klagen og sakens dokumenter ble oversendt Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer ved Kulturrådets innstilling datert 31. oktober 2022.
- (6) I innstillingen viste tilsynet til at «Rorosmartnan» på rorosmartnan.no er oppgitt som en handelsmartna med omtrent 250 utstillere. Tilsynet viste videre til at arrangementet ikke var sammenlignbar med arrangementet i klagenemndas vedtak i sak 2021/382, ettersom det påklagde arrangementet hadde hovedvekt på kulturhistorie og varehandel, og ikke håndverkstradisjoner, brukskunst og design. På nettsiden var det listet opp at man kunne få kjøpt «*håndverk, smijern, badstuer, lakris, lokal tradisjonskost, juggel og stas, klær og andre tekstiler, smykker, hytteutstyr, velværeprodukter, interiør, hesteutstyr, antikke varer, hjemmesløyd, kjøkkeninnredning, hjemmelaget sjokolade, traktorer, badestemper og mye mer*». Videre var det ingen jury som plukker ut utstillere til å presentere sine varer. Selv om det ble spilt konserter, og det er musikalske innslag under arrangementet, var tilsynet likevel av den oppfatning at dette ikke var hovedformålet med arrangementet.
- (7) Klager har i brev datert 9. november 2022 fått informasjon om saksgangen for Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer og frist til å inngi kommentarer til Kulturrådets innstilling i saken eller andre merknader.
- (8) Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer avholdt nemndsmøte i saken 20. februar 2023.

2 Det rettslige grunnlaget

- (9) Det rettslige grunnlaget er forskrift 8. mars 2022 nr. 345 om midlertidig kompensasjonsordning for avlyste, stengte eller nedskalerte kulturarrangement i perioden 1. november 2021 til 28. februar 2022 som følge av covid-19-utbruddet.
- (10) I forskriften § 1 om formål står det:
«Formålet med denne ordningen er å kompensere arrangører og underleverandører i kultursektoren for tap knyttet til avlyste, stengte eller nedskalerte kulturarrangementer som følge av råd eller pålegg gitt av offentlige myndigheter i forbindelse med covid-19-utbruddet.»
- (11) Det følger av forskriften § 4 at kulturarrangement er følgende:
a. konserter
b. teater- og danseforestillinger
c. stand-up
d. sirkus

e. litteraturarrangement

f. filmvisninger og nasjonal distribusjon av film til kino

g. kunstutstillinger, museumsutstillinger og formidlingstiltak i museum

h. annet arrangement som i hovedsak formidler et kulturelt eller kunstnerisk innhold».

(12) Det fremgår av forskriften § 6 at:

«(1) Underleverandører til kulturarrangement kan tildeles kompensasjon når følgende vilkår er oppfylt:

a. Underleverandøren har sin hovedvirksomhet i Norge og var registrert i Enhetsregisteret før 1. oktober 2021

b. Underleverandøren har hatt et omsetningsfall på minst 30 prosent i kompensasjonsperioden, jf. § 7.

(2) Kompensasjon kan ikke gis til underleverandører som:

a. er under konkursbehandling,

b. mottok 60 prosent eller mer av sine inntekter fra offentlig tilskudd i 2019

c. på søknadstidspunktet er registrert i Frivillighetsregisteret, eller

d. på tildelingstidspunktet er et foretak i vanskeligheter slik definert i forordning (EU) nr. 651/2014 artikkel 2 nr. 18, jf. forskrift 14. november 2008 nr. 1213 om unntak fra notifikasjonsplikt for offentlig støtte § 1, hvis underleverandøren også var i vanskeligheter 31. desember 2019.

(3) Med underleverandør menes aktører innenfor lys, lyd, bilde og rigg, artister, management, booking og filmdistributører som leverer tjenester eller innhold til et kulturarrangement, billettselskaper og aktører som leier ut lokaler der det skal gjennomføres et kulturarrangement.

(4) Det utbetales ikke kompensasjon dersom det innen utbetalingen blir åpnet konkurs hos underleverandøren».

(13) Av forvaltningsloven § 34 følger det at klageinstansen kan prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye opplysninger. I dette ligger at klageinstansen fullt ut kan prøve både rettsanvendelsen, saksbehandlingen, faktum og det frie skjønn. Klageinstansen kan selv treffe nytt vedtak i saken eller oppheve det og sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling.

3 Klagenemndas vurdering

(14) Klagen gjelder Lotteri- og stiftelsestilsynets avslag på søknad om kompensasjon for to delarrangementer i forbindelse «Rørosmartnan», planlagt gjennomført den 15. til 19. februar 2022.

- (15) Nemnda viser til at klager har søkt om kompensasjon som underleverandør for «Rørosmartnan» og for en konsert som skulle vært avholdt på Bergstadens Hotell i forbindelse med det arrangementet «Rørosmartnan». Selve markedet er arrangert av Opplev Røros AS, mens mange av kulturinnslagene synes å være i egenregi av andre aktører i kommunen. Nemnda viser her til at mange av konsertene og aktivitetene utenom martnaen er organisert slik at publikum også kan dra innom disse i løpet av hovedarrangementet som en del av en totalopplevelse. Nemnda påpeker at enkelte av de kulturelle tilbudene har separate billetter, men at kulturtilbudene, på lik linje med andre aktiviteter i Røros, markedsføres på martnaens hjemmesider. For deltakere til martnaen og andre besøkende vil derfor konsertene fremstå som en integrert del av hovedarrangementet. Klagenemnda viser derfor til at arrangementet «Rørosmartnaen» i utgangspunktet må vurderes samlet i forbindelse med vurderingen av om vilkåret «*kulturarrangement*» i forskriften § 4 bokstav h er oppfylt. Det vises til at nemnda også i tidligere praksis har lagt til grunn at det skal foretas en helhetlig vurdering av hovedarrangementet, og ikke en separat vurdering av delarrangementer, jf. nemndas saker 2021/718 og 2021/713.
- (16) Spørsmålet klagenemnda skal ta stilling til er om klager oppfyller vilkårene for kompensasjon for underleverandør etter forskriften § 6.
- (17) Det følger av § 6 første og tredje ledd at underleverandører til «*kulturarrangement*» kan få tildelt kompensasjon. Begrepet «*kulturarrangement*» er definert i forskriften § 4 bokstav a-h. I denne saken må nemnda ta stilling til om det aktuelle arrangementet utgjør et «*annet arrangement som i hovedsak formidler et kulturelt eller kunstnerisk innhold*». Ordlyden tilsier at hoveddelen av arrangementet må innebære en form for formidling eller tilgjengeliggjøring av et kunstnerisk eller kulturelt innhold. Dersom kunst- og kulturformidlingen er av et mindre omfang er arrangementet ikke omfattet av kompensasjonsordningen. Nemnda viser til at vilkåret må tolkes i samsvar med forskriftens formål § 1, hvor det følger at ordningen skal kompensere tap og merutgifter i forbindelse med hel eller delvis avlysning av arrangement i «*kultursektoren*». Dette trekker i retning av at ordningen særlig gjelder en snevrere del av kulturlivet, og at ikke alt som er omfattet av det utvidede kulturbegrepet faller innenfor kompensasjonsordningen.
- (18) Spørsmålet er om arrangementet «Rørosmartnan» i hovedsak formidler eller bidrar til tilgjengeliggjøring av et kulturelt eller kunstnerisk innhold.
- (19) Klager har anført at «Rørosmartnan» er et kulturarrangement og omfattes av ordningen. Klager har vist til at det i løpet av arrangementsdagene blir avholdt flere konserter på mange lokale serveringssteder, kulturhus og hoteller fra tidlig morgen til sent på kveld. Klager har stått for leveranse av lys, lyd og rigg til flere av disse konsertene.
- (20) På «Rørosmartnans» hjemmeside presenteres arrangementet som en kulturell smeltedigel. Det vises til at arrangementet kombinerer folkeliv, handel, kultur og tradisjoner på en måte som en ikke kan oppleve noe annet sted. Det er verdenskulturarvminnet Røros bergstad som danner en unik ramme for folkefesten. Videre vises det til at «Rørosmartnan» først og fremst er en handelsmartna med ca. 200 utstillere, men at det også bugner av kulturelle innslag hele uken og hele døgnet, med blant annet konserter, dans, teater og historieformidling. Nemnda finner her grunn til å påpeke at selv om arrangementet inneholder et ikke uvesentlig element av markeds plass

og salgsutstilling, er det samtidig et arrangement med betydelig vekt på formidling av kunst og kultur til allmennheten.

- (21) I klagenemndas sak 2021/382 konkluderte nemnda med at arrangementet «Rennebumartnan» var et kulturarrangement. Det ble vektlagt at arrangementet hadde et tyngdepunkt på formidling av kunst og kultur til allmenheten, gjennom fremvisning av håndverkstradisjoner, håndverkteknikker, billedkunst og design. Utstillere måtte forhåndsgodkjennes av en jury for å kunne delta. Det kommersielle elementet med kjøp og salg var dermed et mindre sentralt element av arrangementet.
- (22) Til sammenligning beskriver arrangøren på hjemmesiden til «Rørosmartnaen» arrangementet til å «*først og fremst [være] en handelsmartna*». Samtidig er det også fremhevet at arrangementet også «*bugner [...] av kulturelle innslag hele uka og hele døgnet*». Arrangementet har en svært lang historie og ble første gang arrangert i 1854. Det er opplyst at allerede i de første femti årene hadde folkemusikken en fast plass i markedstradisjonene, og det ble spilt og danset pols dag og natt. Historisk synes arrangementet å ha hatt en viktig funksjon som kulturbærer i Rørosområdet, og både musikk og dans er opplyst å ha vært en viktig komponent siden oppstarten. I nyere tid synes fokuset på ulike former for kulturinnslag å være en sentral del av arrangementet. Nemnda viser til at blant annet Rørosmuseet har et rikholdig program under «Rørosmartnan» med fortellerstunder, foredrag, utstillinger og visning av tradisjonshåndverk. Det er også en lang rekke innslag med dans og musikk, konserter, og kunstutstilling. Nemnda er derfor av den oppfatning at arrangementet har et todelt formål; å være en varemesse, samt å formidle Røros' kulturarv til publikum.
- (23) Selv om markedsdelen i all hovedsak fremstår kommersiell, er det også her flere utstillere som synes å formidle håndverkstradisjoner, brukskunst og design. Selv om arrangementet i utgangspunktet er et marked som legger til rette for at utstillere får solgt sine varer til et kjøpekraftig publikum, finner nemnda likevel at arrangementet i hovedsak må anses som en folkefest hvor de kulturelle innslagene er vel så sentrale som den kommersielle delen. På denne bakgrunn må arrangementet «Rørosmartnan» anses som et «*annet arrangement som i hovedsak formidler et kulturelt eller kunstnerisk innhold*» jf. forskriften § 4 bokstav h. Følgelig er klager å regne som en underleverandør til et kulturarrangement jf. forskriften § 6 første og tredje ledd.
- (24) Klagenemnda har ikke vurdert hvorvidt de øvrige vilkårene for å søke kompensasjon som underleverandør er oppfylt. Av forvaltningsloven § 34 fremgår det at klagenemnda «*kan sende saken tilbake til underinstansen til helt eller delvis ny behandling*». Etter en konkret vurdering av den foreliggende sak, er det nemndas syn at det er hensiktsmessig å oppheve Lotteri- og stiftelsestilsynets vedtak datert 25. mai 2022 og sende saken tilbake til underinstansen for delvis ny behandling. Nemnda viser til at Lotteri- og stiftelsestilsynets ikke har vurdert de øvrige kravene for rett til kompensasjon som underleverandør eller utregnet klagers kompensasjon etter forskriften. Nemnda fremholder at dette vil ivareta klagers rett til å påklage utregning og eventuell avkortning av kompensasjon etter forskriften.

4 Vedtak

- (25) Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer fatter etter dette følgende vedtak:

- 1. Lotteri- og stiftelsestilsynets vedtak av 25. mai 2022 med deres referanse 2022/3221 oppheves.**
- 2. Saken sendes tilbake til Lotteri- og stiftelsestilsynet for ny behandling.**

Vedtaket er endelig og kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd.

Vedtaket er enstemmig.

Etter forvaltningsloven § 36 kan klager kreve dekket vesentlige sakskostnader som har vært nødvendige for å få endret vedtaket. Eventuelt krav om dekning av sakskostnader bes rettet til Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer.

Bergen, 28. februar 2023

Kiran Aziz
Nemndsmedlem

Anne Margrete Fiskvik
Nemndsmedlem

Morten Thuve
Nemndsmedlem

Dokumentet er godkjent elektronisk